

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค21102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง บ่งบอกความสัมพันธ์ (1)

ครูผู้สอน

ครูปัญชिता

สุวรรณชาติ

ครูอมรัตน์

พรมมา

หน่วยที่ 9

คู่กันสัมพันธ์เชิงเส้น

บ่งบอกความสัมพันธ์ (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสอง
ปริมาณที่เป็นความสัมพันธ์เชิงเส้น

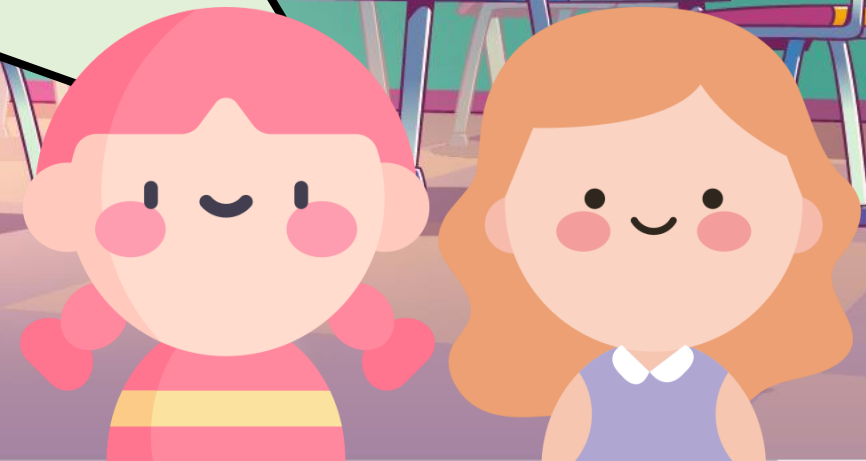
นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับการเขียน การอ่านและแปลความหมายของ กราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสองปริมาณบนระนาบมาแล้ว ซึ่งกราฟเหล่านั้นมีทั้งกราฟที่อยู่ในแนวเส้นตรงและไม่อยู่ในแนวเส้นตรง

ต่อไปนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างปริมาณสองปริมาณที่เป็นแนวเส้นตรง ซึ่งได้แก่

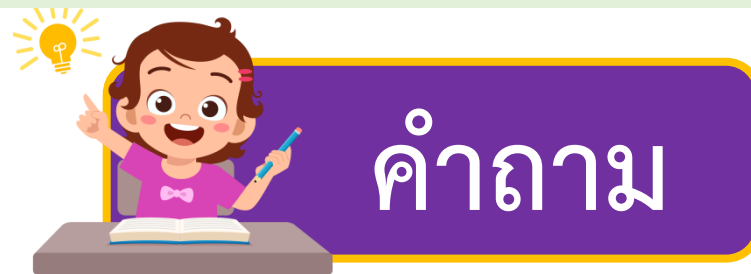
- กราฟที่เป็นเส้นตรง
- กราฟที่เป็นส่วนหนึ่งของเส้นตรง
- กราฟที่เป็นจุดที่เรียงอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกัน

น้ำใสและละเอียดมีปากกา
รวมกันทั้งหมด 7 ด้าม

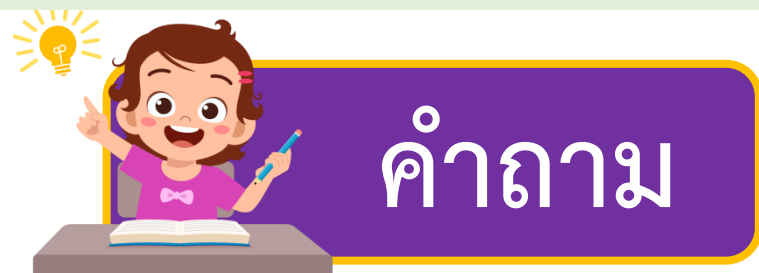
น้ำใสและจริงใจมีปากการวมกันทั้งหมด 7 ด้าม

จากข้อความข้างต้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณที่ปริมาณ
และประกอบด้วยปริมาณอะไรบ้าง

2 ปริมาณ ได้แก่ จำนวนปากกาของน้ำใส
และจำนวนปากกาของจริงใจ

น้ำใสและจริงใจมีปากการวมกันทั้งหมด 7 ด้าม

ถ้าให้ x แทนจำนวนปากกาของน้ำใส
และ y แทนจำนวนปากกาของจริงใจ
นักเรียนเขียนความสัมพันธ์ของข้อความข้างต้น
ให้อยู่ในรูปสมการได้หรือไม่ อย่างไร

ได้ สมการที่ได้ คือ $x + y = 7$

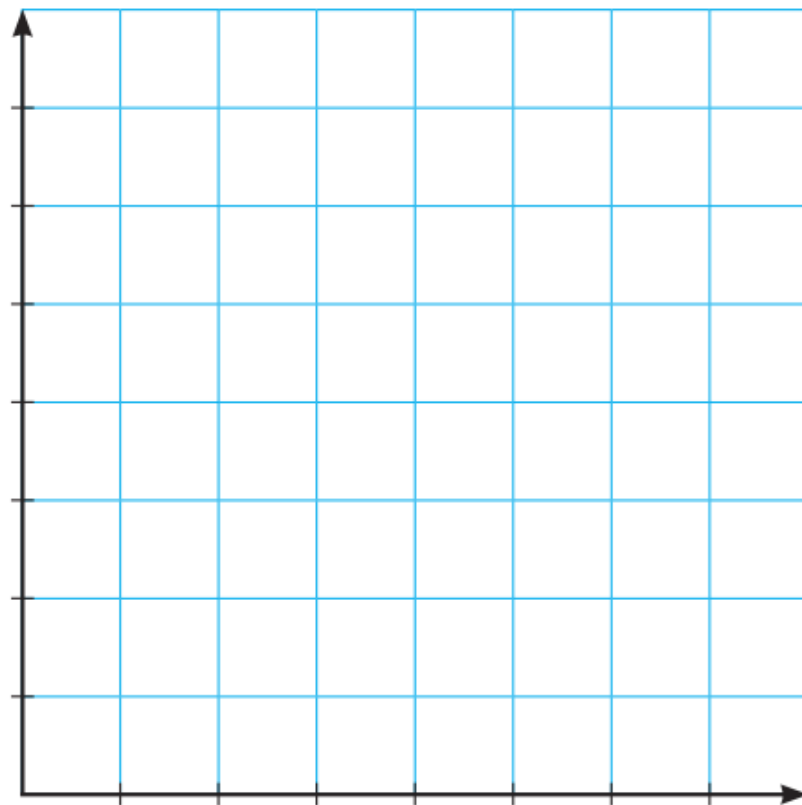
ตารางแสดงจำนวนปากกาที่น้ำใสและจริงใจมีรวมกันเท่ากับ 7 ด้าม

จำนวนปากกา ของน้ำใส (ด้าม)						
จำนวนปากกา ของจริงใจ (ด้าม)						

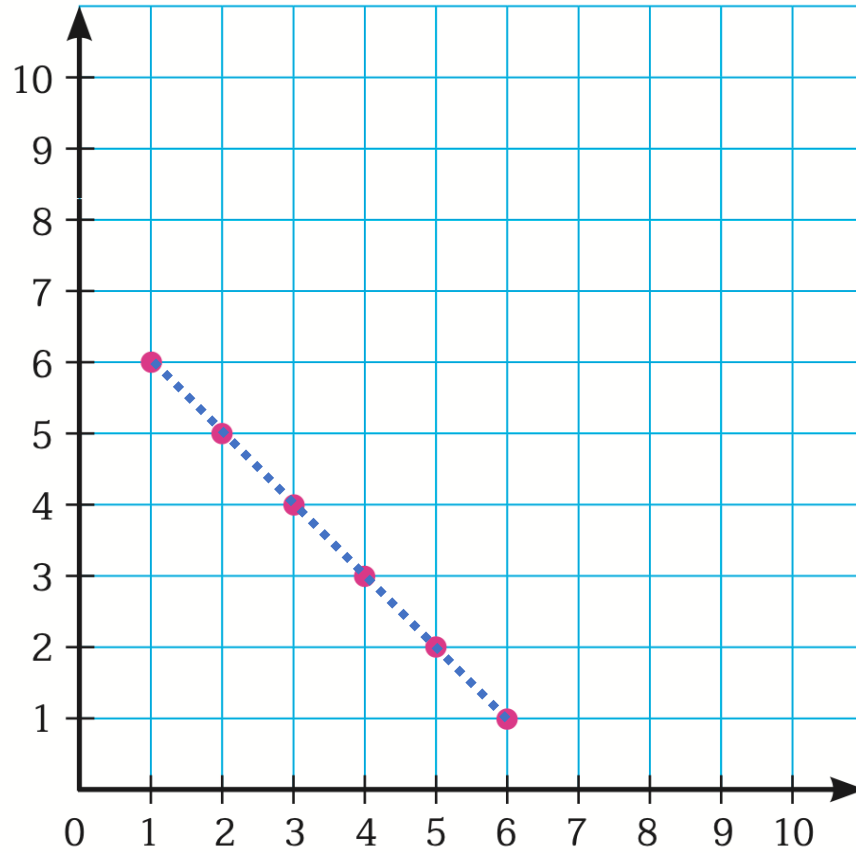

กราฟแสดงจำนวนปากกาของน้ำใสและจำนวนปากกาของจริงใจ

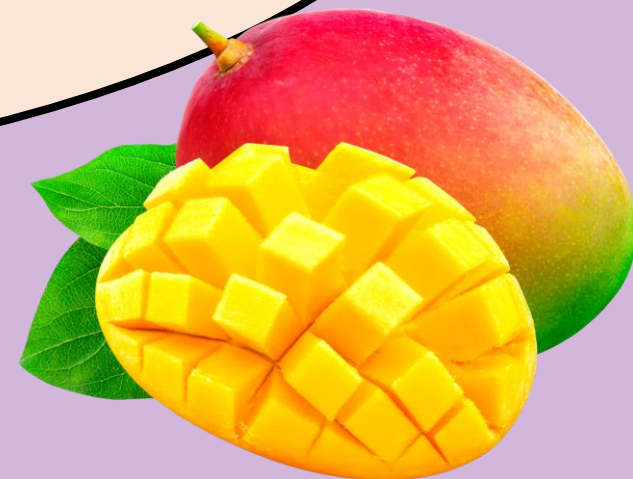
กราฟแสดงจำนวนปากกาของน้ำใสและจำนวนปากกาของจริงใจ

จำนวนปากกาของจริงใจ (ด้าม)

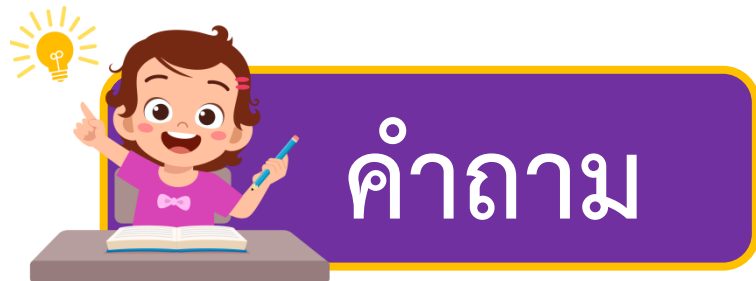

จำนวนปากกาของน้ำใส (ด้าม)

ตลาดสดแห่งหนึ่ง แม่ค้าขายมะม่วง
แบบชั่งน้ำหนักตามจริง ติดป้ายไว้ว่า
ราคาก็โลกรั่มละ 60 บาท

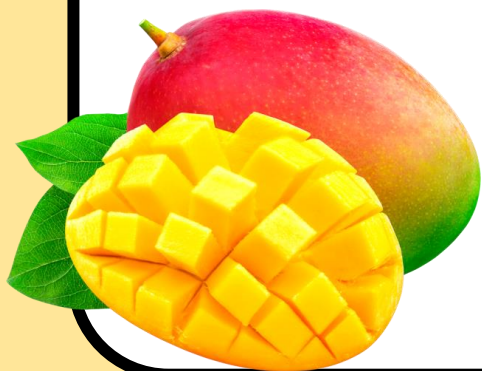

ตลาดสดแห่งหนึ่ง แม่ค้าขายมะม่วงแบบชั่งน้ำหนักตามจริง ตัดป้ายไว้ว่า ราคา กิโลกรัมละ 60 บาท

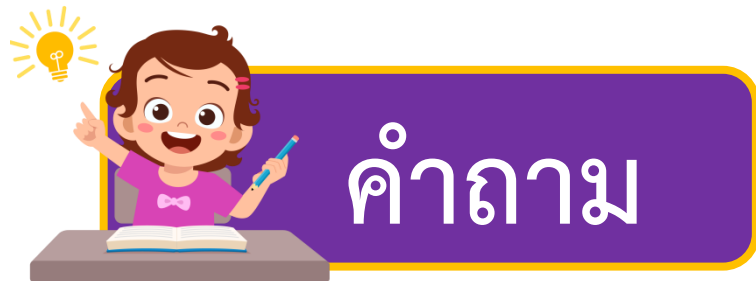

จากข้อความข้างต้น มีความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณที่ปริมาณ
และประกอบด้วยปริมาณอะไรบ้าง

2 ปริมาณ ได้แก่ น้ำหนักมะม่วง
และราคา มะม่วง

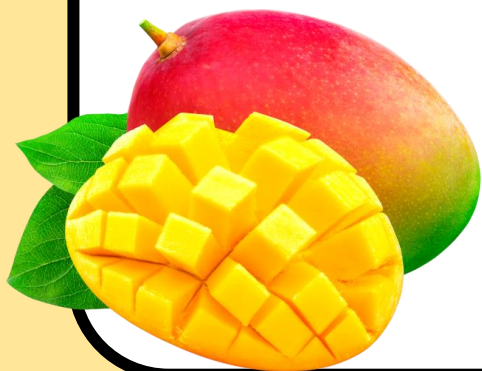

ตลาดสดแห่งหนึ่ง แม่ค้าขายมะม่วงแบบชั่งน้ำหนักตามจริง ตัดป้ายไว้ว่า ราคา กิโลกรัมละ 60 บาท

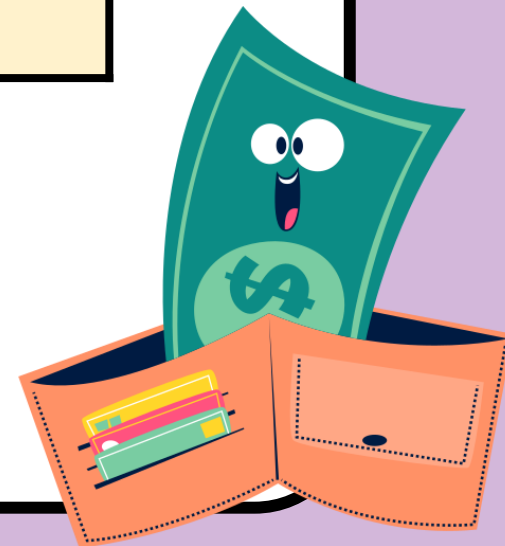
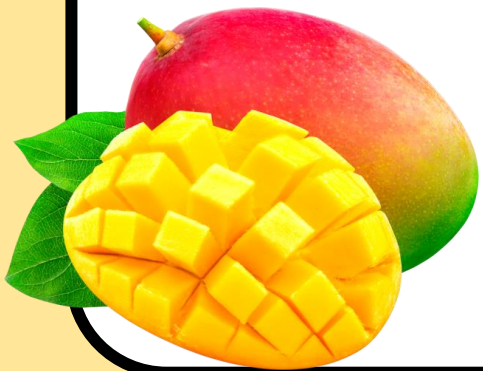
ถ้ากำหนดให้ x แทนน้ำหนักมะม่วงเป็นกิโลกรัม
และ y แทนราคามะม่วงเป็นบาท นักเรียนสามารถเขียนความสัมพันธ์
ของข้อความข้างต้นให้อยู่ในรูปสมการได้อย่างไร

$$y = 60x$$

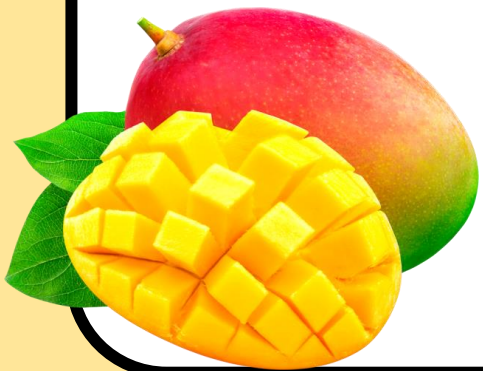
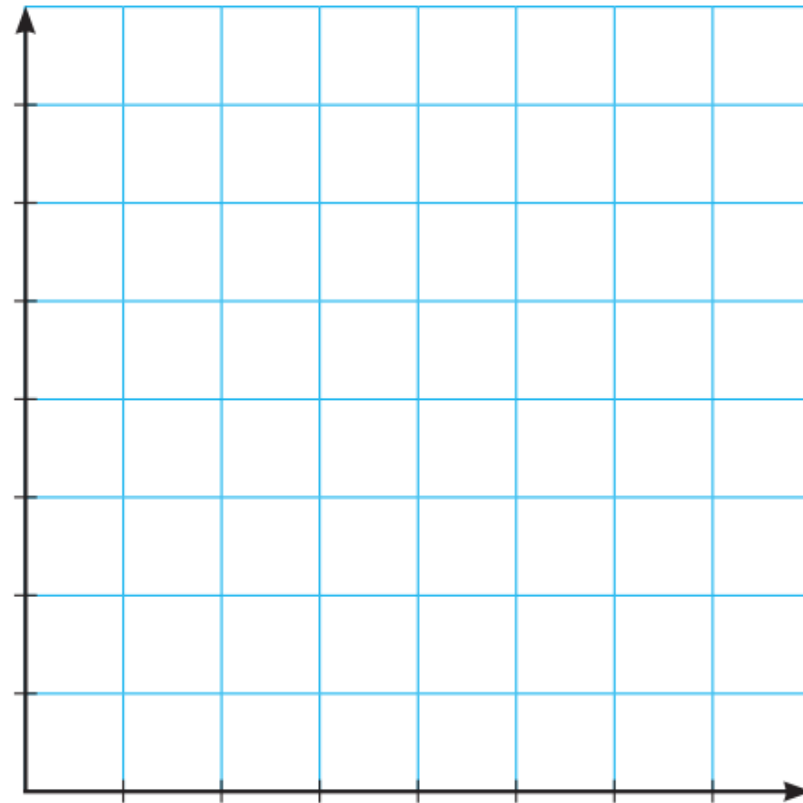

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักมะม่วงและราคามะม่วง

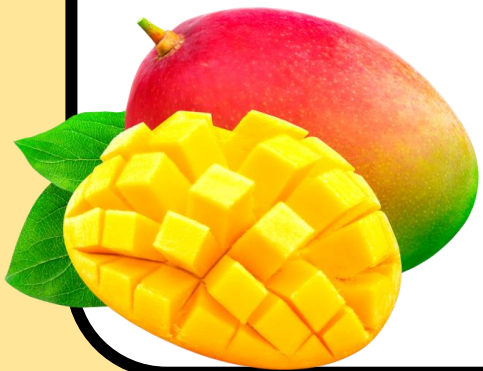
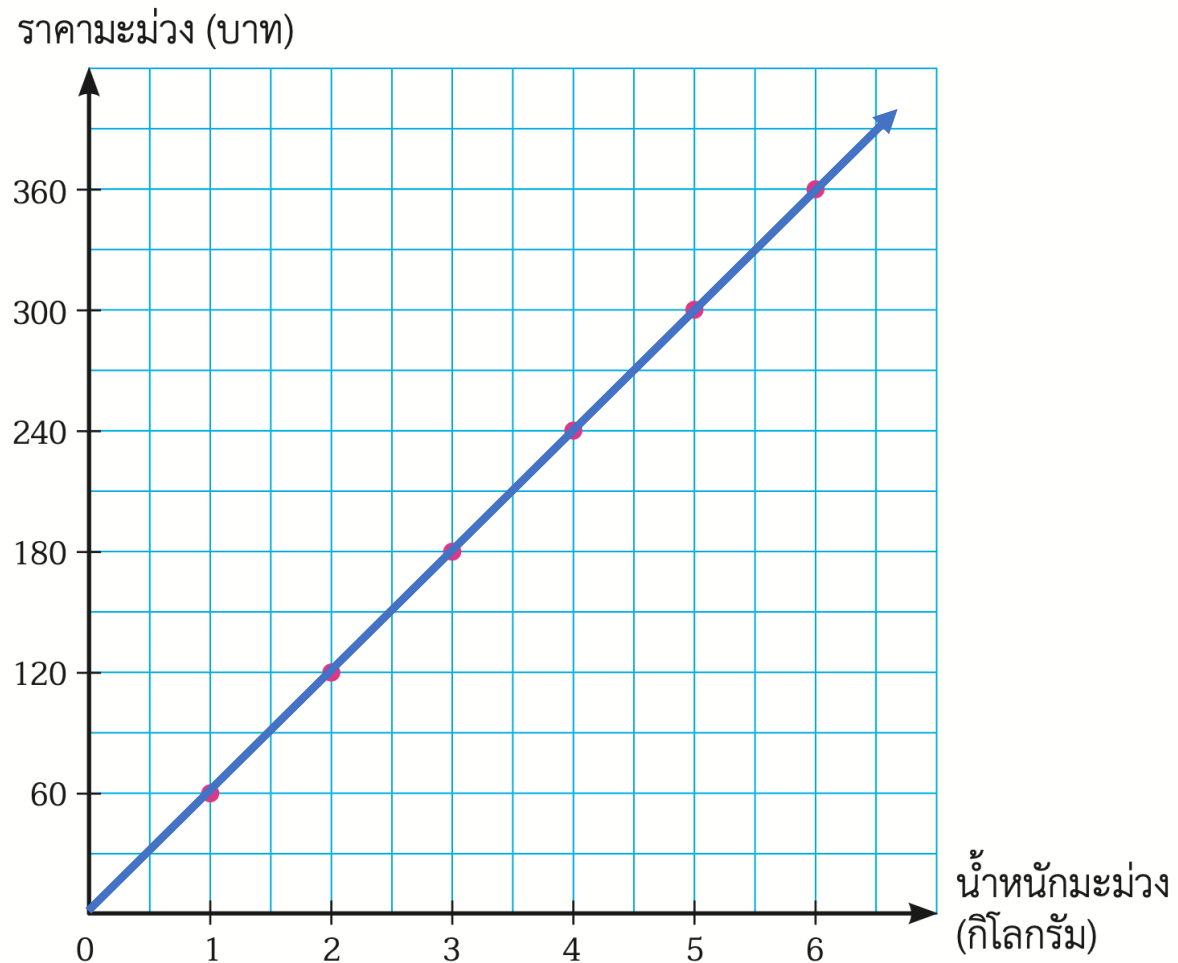
น้ำหนัก มะม่วง (กิโลกรัม)						
ราคา มะม่วง (บาท)						

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักมะม่วงและราคามะม่วง

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักมะม่วงและราคามะม่วง

กราฟจากทั้งสองตัวอย่าง
เป็นความสัมพันธ์ที่มีกราฟเป็นจุดที่เรียงอยู่ในแนว
เส้นตรงเดียวกัน ซึ่งเราจะเรียกความสัมพันธ์
ในลักษณะเช่นนี้ว่า **ความสัมพันธ์เชิงเส้น**

ระดมความคิด

ใบกิจกรรม 11 : ออกแบบเชิงเส้น

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ม.1/ ..... เลขที่ .....

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ม.1/ ..... เลขที่ .....

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ม.1/ ..... เลขที่ .....

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ม.1/ ..... เลขที่ .....

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสองปริมาณที่เมื่อนำมาเขียนกราฟแล้วเป็นกราฟที่มีลักษณะเป็นเส้นตรง ส่วนหนึ่งของเส้นตรง หรือเป็นจุดที่เรียงอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกัน เรียกว่าความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้ว่า **ความสัมพันธ์เชิงเส้น**

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสถานการณ์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสองปริมาณที่นักเรียนสนใจ โดยที่ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้น พร้อมทั้งเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าว

สถานการณ์

.....

.....

.....

จากสถานการณ์ข้างต้น สร้างตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง .....
ได้ดังนี้

.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

จากตาราง เขียนคู่อันดับแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง .....
ได้ดังนี้

ใบกิจกรรม 11

ออกแบบเชิงเส้น

สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ใบกิจกรรม 11 ออกแบบเชิงเส้น

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสองปริมาณที่เมื่อนำมาเขียนกราฟแล้วเป็นกราฟที่มีลักษณะเป็นเส้นตรง ส่วนหนึ่งของเส้นตรง หรือเป็นจุดที่เรียงอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกัน เรียกว่าความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้ว่า **ความสัมพันธ์เชิงเส้น**

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสถานการณ์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสองปริมาณที่นักเรียนสนใจ โดยที่ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้น พร้อมทั้งเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าว

สถานการณ์

ใบกิจกรรม 11 ออกแบบเชิงเส้น

จากสถานการณ์ข้างต้น สร้างตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง.....

ได้ดังนี้

จากตาราง เขียนคู่อันดับแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง.....

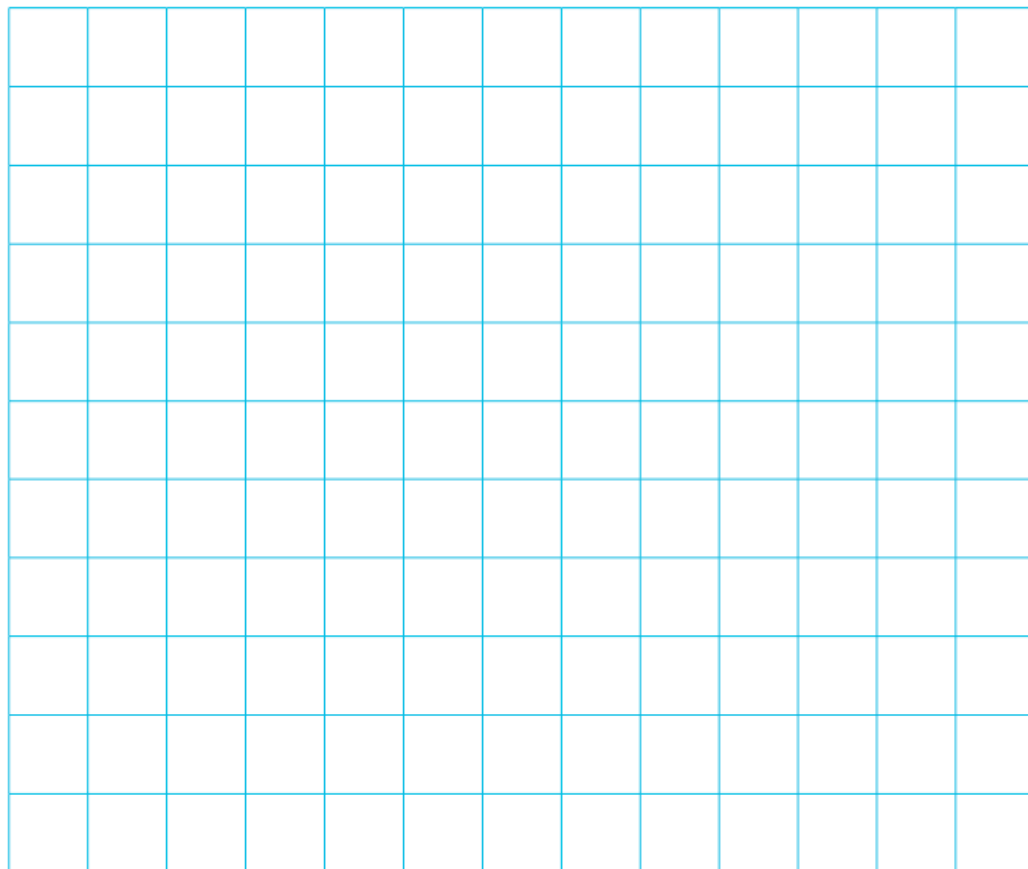
ได้ดังนี้

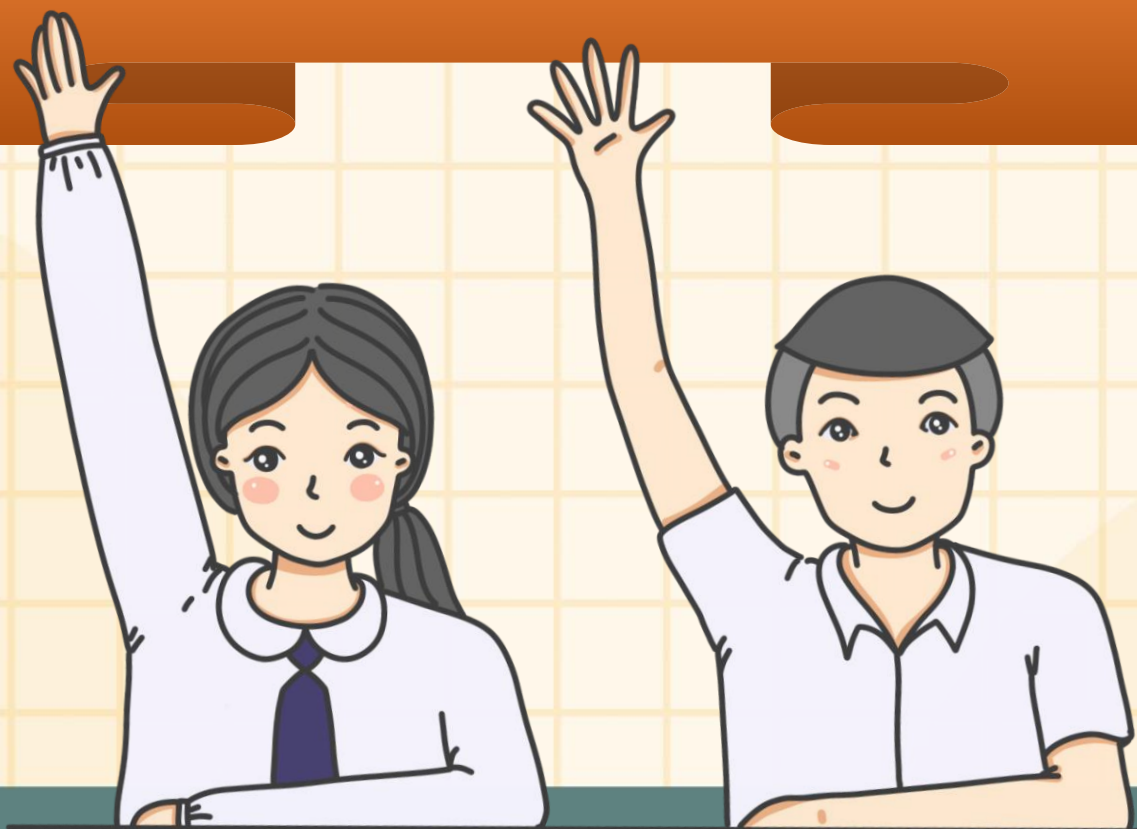
ใบกิจกรรม 11 ออกแบบเชิงเส้น

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง.....

ได้ดังนี้

นำเสนอ

สรุปบทเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสองปริมาณ
ที่เมื่อนำมาเขียนกราฟแล้วได้กราฟที่มีลักษณะเป็น
เส้นตรง เป็นส่วนหนึ่งของเส้นตรง หรือเป็นจุดที่เรียง
อยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกัน เรียกความสัมพันธ์
ในลักษณะเช่นนี้ว่า **ความสัมพันธ์เชิงเส้น**

บทเรียนครึ่งต่อไป

บ่งบอกความสัมพันธ์ (2)

สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

